

Bài 4 YÊU QUÝ BẠN BÈ (2 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học này, HS sẽ:

- Nêu được một số biểu hiện của sự yêu quý bạn bè.
- Thực hiện được hành động và lời nói thể hiện sự yêu quý bạn bè.
- Sẵn sàng tham gia hoạt động phù hợp với lứa tuổi để giúp đỡ các bạn gặp khó khăn hoặc có hoàn cảnh không may mắn, các bạn vùng sâu, vùng xa hoặc vùng bị thiệt hại vì thiên tai.
- Rèn năng lực phát triển bản thân, điều chỉnh hành vi.
- Hình thành phẩm chất nhân ái, chăm chỉ.

II CHUẨN BỊ

- SGK, SGV, Vở bài tập Đạo đức 2;
- Câu chuyện, bài hát, trò chơi có nội dung gắn với bài học “Yêu quý bạn bè”;
- Bộ tranh về lòng nhân ái theo Thông tư 43/2020/TT-BGDĐT;
- Máy tính, máy chiếu,... (nếu có).

III HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

1. Khởi động

Mục tiêu: Tạo hứng thú cho HS vào bài học và giúp HS có hiểu biết ban đầu về bài học mới.

Cách tiến hành: GV chọn một trong hai cách sau hoặc lựa chọn hoạt động khởi động phù hợp khác.

Cách 1:

Tổ chức hoạt động tập thể – hát bài “Lớp chúng ta đoàn kết” (sáng tác: Mộng Lân).

- GV tổ chức cho HS hát bài “Lớp chúng ta đoàn kết”.
- GV đặt câu hỏi:
 - + Tình cảm của các bạn trong bài hát được thể hiện như thế nào?
 - + Em đã làm gì để thể hiện sự yêu quý bạn bè?
- HS trả lời, GV kết luận.

Cách 2:

Chơi trò chơi “Kết bạn”:

Chuẩn bị: Tập hợp HS mặt hướng theo một vòng tròn lớn hoặc hai vòng tròn đồng tâm hay khác tâm.

Cách chơi: HS chạy nhẹ nhàng hoặc vừa chạy vừa nhẩy chân sáo theo vòng tròn, đọc “Kết bạn, kết bạn. Kết bạn là đoàn kết. Kết bạn là sức mạnh. Chúng ta cùng nhau kết bạn”. Đọc xong những câu trên, các em vẫn tiếp tục chạy theo vòng tròn, khi nghe thấy GV hô “Kết hai”, tất cả nhanh chóng kết thành từng nhóm hai người, nếu đứng một mình hoặc nhóm nhiều hơn hai là sai và phải chịu phạt (ví dụ: hát một bài, đứng lên ngồi xuống 10 lần,...). Tiếp theo, GV cho HS tiếp tục chạy và đọc các câu quy định, sau đó GV có thể hô “Kết ba” (hoặc 4, 5, 6,...) để HS kết thành nhóm theo yêu cầu. Trò chơi tiếp tục như vậy, sau một – hai lần chơi, GV cho HS chạy đổi chiều với chiều vừa chạy.

2. Khám phá

Hoạt động 1 *Tìm hiểu một bài học về tình bạn qua câu chuyện “Bài học quý”*

Mục tiêu: HS biết một bài học quý về tình bạn.

Cách tiến hành:

- GV đọc hoặc mời một HS trong lớp đọc câu chuyện *Bài học quý* trong SGK cho cả lớp nghe.
- GV yêu cầu HS thảo luận với bạn bên cạnh để trả lời câu hỏi:
 - + Sẻ đã làm gì khi nhận được hộp kê?
 - + Chích đã làm gì khi nhặt được những hạt kê?
 - + Sẻ đã nhận được từ chích bài học gì về tình bạn?
- GV khuyến khích HS chia sẻ kết quả thảo luận với cả lớp.
- Các HS khác nhận xét, bổ sung câu trả lời của bạn.
- GV kết luận: Khi được tặng hộp kê, sẻ đã giữ lại và ăn một mình. Việc làm của sẻ, ta có thể hiểu được bởi không phải ai cũng sẵn sàng chia sẻ đồ của mình với người khác.

Nhưng chích đã làm được, khi có những hạt kê ngon lành, điều đầu tiên chích làm là mang cho người bạn thân nhất của mình. Điều đó thật đáng quý và trân trọng. Việc làm của chích đã cho sẽ thấy được bài học về sự chân thành, luôn nghĩ về nhau trong bất cứ hoàn cảnh nào.

Hoạt động 2 **Tìm hiểu những việc em cần làm để thể hiện sự yêu quý bạn bè**

Mục tiêu: HS biết những việc cần làm để thể hiện sự yêu quý bạn bè.

Cách tiến hành:

- GV chiếu/treo tranh lên bảng để HS quan sát, đồng thời hướng dẫn HS quan sát tranh trong SGK.
- GV yêu cầu HS thảo luận nhóm để trả lời câu hỏi:
 - + Các bạn trong tranh đang làm gì? Việc làm đó thể hiện điều gì?
 - + Em cần làm gì để thể hiện sự yêu quý bạn bè?
- HS quan sát tranh, suy nghĩ và trả lời.
- GV cùng HS phân tích, tổng hợp các ý kiến và kết luận: Để thể hiện sự yêu quý bạn bè, em cần:
 - + Giúp đỡ khi bạn gặp khó khăn;
 - + Hỏi thăm khi bạn ốm, bạn có chuyện buồn;
 - + Giảng bài cho bạn khi bạn chưa hiểu;
 - + Rủ bạn cùng học, cùng chơi;
 - + Trung thực với bạn;
 - + Biết lắng nghe, tôn trọng bạn;
 - + Chúc mừng khi bạn có niềm vui;
 - + Giữ lời hứa với bạn;
- ...

3. Luyện tập

Mục tiêu: Giúp HS củng cố kiến thức đã học và thực hành xử lý tình huống cụ thể.

Cách tiến hành:

Bài tập 1. Xác định việc làm em đồng tình hoặc không đồng tình

- GV yêu cầu HS làm việc cá nhân: Quan sát các tranh trong SGK và cho biết em đồng tình với hành động trong bức tranh nào, không đồng tình với hành động trong bức tranh nào? Vì sao?
- HS chia sẻ với cả lớp ý kiến của em.
- GV nhận xét, kết luận.

Bài tập 2. Xử lý tình huống

- GV yêu cầu HS làm việc cặp đôi: Đọc các tình huống trong SGK và cho biết em sẽ làm gì nếu em ở trong các tình huống đó?
- GV khuyến khích HS chia sẻ cách xử lý.
- GV nhận xét, khen ngợi cách xử lý đúng.

Bài tập 3. Đóng vai xử lý tình huống

- GV yêu cầu mỗi nhóm HS lựa chọn một tình huống trong SGK để đóng vai đưa ra cách xử lý đúng.
- HS các nhóm lựa chọn tình huống, thảo luận cách xử lý tình huống, phân công đóng vai các nhân vật trong tình huống.
- Từng nhóm lên đóng vai, các nhóm còn lại chú ý quan sát, cổ vũ, động viên.
- GV cùng HS nhận xét cách xử lý tình huống của các nhóm.
- GV khen ngợi các nhóm có cách xử lý đúng.

4. Vận dụng

- GV yêu cầu HS chia sẻ với các bạn bên cạnh những việc em đã và sẽ làm để thể hiện sự yêu quý bạn bè. Các em luân phiên chia sẻ, sau đó GV có thể gọi một số bạn chia sẻ trước lớp.
- GV yêu cầu HS làm việc nhóm và hướng dẫn mỗi nhóm tìm hiểu về một bạn có hoàn cảnh khó khăn trong lớp hoặc trong trường và lập kế hoạch giúp đỡ bạn theo mẫu trong SGK.

Thông điệp: GV chiếu/viết thông điệp lên bảng. HS quan sát trên bảng hoặc nhìn vào SGK và đọc.

ĐỊNH HƯỚNG ĐÁNH GIÁ

Qua hỏi – đáp và quan sát thái độ, hành động của HS để đánh giá trên các mức:

1. **Hoàn thành tốt:** Nêu được biểu hiện và ý nghĩa của việc yêu quý bạn bè; Thực hiện được hành động và lời nói thể hiện sự yêu quý bạn bè; Sẵn sàng tham gia các hoạt động phù hợp với lứa tuổi để giúp đỡ các bạn gặp khó khăn hoặc có hoàn cảnh không may mắn, các bạn ở vùng sâu, vùng xa hoặc vùng bị thiệt hại vì thiên tai.
2. **Hoàn thành:** Nêu được một số biểu hiện và ý nghĩa của việc yêu quý bạn bè; Thực hiện được một số hành động và lời nói thể hiện sự yêu quý bạn bè; Tham gia các hoạt động phù hợp với lứa tuổi để giúp đỡ các bạn gặp khó khăn hoặc có hoàn cảnh không may mắn, các bạn ở vùng sâu, vùng xa hoặc vùng bị thiệt hại vì thiên tai nhưng chưa thường xuyên.
3. **Chưa hoàn thành:** Chưa thực hiện được các yêu cầu đã nêu trong mục tiêu của bài.